

II

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa koskevat valmistavat säädökset)

NEUVOSTO

Suomen tasavallan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi jäsenvaltioiden rahanpesun selvittelykeskusten välistä yhteistyötä koskevista järjestelyistä, joita noudatetaan tietojenvaihdossa

(1999/C 362/05)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

ottaa huomioon Suomen tasavallan aloitteen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Amsterdamin Eurooppa-neuvosto hyväksyi 16 ja 17 päivänä kesäkuuta 1997 järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman⁽¹⁾. Toimintasuunnitelmassa ja erityisesti sen suosituksessa 26 olevassa e kohdassa suositellaan, että olisi parannettava niiden yhteyspisteiden välistä yhteistyötä, joilla rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY⁽²⁾ nojalla on toimivalta ottaa vastaan epäilyttäviä liiketoimia koskevia ilmoituksia.
- 2) Kaikki jäsenvaltiot ovat perustaneet rahanpesun selvittelykeskuksia direktiivin 91/308/ETY säännösten nojalla vastaanotettujen tietojen keräämiseksi ja analysoimiseksi, jolloin tarkoituksena on todeta epäilyttävien tai epätavallisten liiketoimien sekä niiden taustalla olevien rikollisten toimien valisia yhteyksiä ja siten estää ja torjua rahanpesua.
- 3) Rahanpesun selvittelykeskusten välisten tietojenvaihtomenetelyjen parantaminen on rahanpesun selvittelykeskusten ja jäsenvaltioiden tutkintaviranomaisten välisen tietojenvaihdon tehostamisen sekä rahanpesun selvittelykeskusten monialaisen organisaation, jossa yhdistetään rahoitusta, lakien täytäntöönpanoa ja tuomioistuimia koskeva tietämys, ohella yksi järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan monialaisen työryhmän yhteyteen perustetun rahanpesun asiantuntijaryhmän tunnustamista tavoitteista.
- 4) Neuvoston maaliskuussa 1995 antamissa päätelmissä korotettiin sitä, että rahanpesun torjuntajärjestelmien tehostami-

nen riippuu ilmiön torjuntaan osallistuvien viranomaisten välisen yhteistyön tiivistämisestä.

- 5) Euroopan parlamentille ja neuvostolle esitetyssä komission toisessa kertomuksessa direktiivin 91/308/ETY täytäntöönpanosta osoitetaan vaikeudet, jotka yhä näyttävät olevan tiettyjen sellaisten keskusten välisen tiedonvälityksen ja tietojenvaihdon esteenä, joilla on keskenään erilainen oikeudellinen asema.
- 6) On tarpeen, että jäsenvaltioiden asianomaiset rahanpesun torjuntaan osallistuvat viranomaiset toimivat tiiviissä yhteistyössä, sekä että säädetään kyseisten viranomaisten välisestä suorasta tiedonvälityksestä.
- 7) Jäsenvaltiot ovat jo menestyksekkäästi toteuttaneet tähän asiaan liittyviä järjestelyjä pääosin niiden periaatteiden perusteella, jotka vahvistettiin rahanpesun selvittelykeskusten maailmanlaajuisen epävirallisen verkoston, niin sanotun Egmont-ryhmän, ehdottamassa yhteisymmärryspöytäkirjan mallissa,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahanpesun selvittelykeskukset, jotka on perustettu tai nimetty vastaanottamaan rahoitustietoja ilmoituksia rahanpesun torjumiseksi, tekevät yhteistyötä kerätäksään, analysoidakseen ja tutkiakseen asiaankuuluvia tietoja.

2. Edellä 1 kohdan mukaisessa tarkoituksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahanpesun selvittelykeskukset välillä voimassa olevien tai myöhemmin tehtävien yhteisymmärryspöytäkirjojen mukaisesti, oma-aloitteisesti tai pyynnöstä kaikki saatavissa olevat tiedot, joilla voi olla merkitystä rahanpesun selvittelykeskusten suorittamassa sellaisessa tietojen käsittelyssä tai analyysissä taikka tutkinnassa, joka koskee rahanpesuun liittyviä liiketoimia sekä niissä osallisina olevia luonnollisia tai oikeushenkilöitä.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että rahanpesun selvittelykeskukset ovat seuraavan määritelmän mukaiset:

"Kansallinen keskusviranomainen, jonka tehtävänä on rahanpesun torjumiseksi ottaa vastaan ja sikäli kuin se on sallittua, pyytää, analysoida ja jakaa toimivaltaisille viranomaisille rahoi-

⁽¹⁾ EYVL C 251, 15.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77.

tustietoja, jotka koskevat epäiltyä rikoksen tuottamaa hyötyä ja joita vaaditaan kansallisen lainsäädännön tai säännösten perusteella.”

3 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että rahanpesun selvittelykeskusten sisäiset rakenteet eivät vaikuta siihen, miten ne toteuttavat tämän päätöksen mukaisia toimintoja, riippumatta siitä, ovatko keskuksat hallinto-, lainvalvonta- tai oikeusviranomaisia.

4 artikla

1. Tämän päätöksen mukaisesti esitettyyn pyyntöön on liitettävä lyhyt selostus asiaan liittyvistä tosiasioista, jotka ovat pyynnön esittävän rahoituksen selvityskeskusten tiedossa. Sen on pyynnössä ilmoitettava, mihin pyydettyjä tietoja käytetään.

2. Kun pyyntö tehdään tämän päätöksen mukaisesti, pyynnön vastaanottaneen rahoituksen selvittelykeskuksen on toimitettava kaikki pyynnössä tarkoitetut asiaankuuluvat tiedot, myös saatavissa olevat rahoitustiedot ja asiaankuuluvat lakien täytäntöönpanoa koskevat tiedot, ilman että jäsenvaltioiden välillä sovellettavien yleissopimusten tai sopimusten mukainen virallinen kirjallinen pyyntö on tarpeen.

3. Rahanpesun selvittelykeskuksella ei ole velvollisuutta antaa tietoja, jotka voisivat merkittävästi häiritä pyynnön vastaanottaneessa jäsenvaltiossa suoritettavaa rikostutkintaa. Tällainen kieltäytyminen on asianmukaisesti selitettävä pyynnön esittäneelle rahanpesun selvittelykeskukselle.

5 artikla

1. Tämän päätöksen säännösten mukaisesti saatuja tietoja tai asiakirjoja voidaan käyttää ainoastaan rahanpesun selvittelykeskuksissa suoritettavaan tietojen käsittelyyn ja analysointiin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen tai asiakirjojen käyttö rikostutkinnassa edellyttää tiedot tai asiakirjat toimittaneen rahanpesun selvittelykeskuksen ennalta antamaa suostumusta.

3. Rahanpesun selvittelykeskusten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, myös turvallisuustoimenpiteet, sen varmistamiseksi, että mitkään muut viranomaiset, virastot tai yksiköt eivät saa käyttöönsä tämän päätöksen säännösten nojalla toimitettuja tietoja.

4. Toimitettuihin tietoihin sovelletaan vähintään yhtä tiukoja salassapitovelvollisuutta ja henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä kuin ne, joista on säädetty pyynnön esittäneeseen rahanpesun selvittelykeskukseen sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä.

5. Pynnön esittävän rahanpesun selvittelykeskuksen on noudatettava kaikkia pyynnön vastaanottaneen rahanpesun selvittelykeskuksen tietojen käytölle asettamia ehtoja.

6 artikla

1. Rahanpesun selvittelykeskukset voivat soveltuvan kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa ja ilman erityistä pyyntöä vaihtaa asiaankuuluvia tietoja.

2. Tiedot toimittava rahanpesun selvittelykeskus voi asettaa ehtoja 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen käytölle vastaanottavan rahanpesun selvittelykeskuksen toimesta. Vastaanottavan rahanpesun selvittelykeskuksen on noudatettava näitä ehtoja.

3. Edellä 5 artiklaa sovelletaan tämän artiklan nojalla toimitettuihin tietoihin.

7 artikla

Jäsenvaltiot tarjoavat rahanpesun selvittelykeskusten välille asianmukaiset ja suojatut tiedonvälityskanavat ja sopivat niistä keskenään.

8 artikla

Tämä päätös on pantava täytäntöön siten, ettei rajoiteta jäsenvaltioiden Europoliin kohdistuvien velvoitteiden noudattamista, sellaisina kuin niistä määrätään Europol-yleissopimuksessa ⁽¹⁾. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden rahanpesun selvittelykeskukset noudattavat näitä velvoitteita soveltuvan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

9 artikla

1. Jäsenvaltioiden viranomaisten välillä jo tehtyjä yhteisymmärryspöytäkirjoja sovelletaan edelleen siinä laajuudessa kuin ne ovat sopusoinnussa tämän päätöksen kanssa. Jos tämän päätöksen säännöksissä ylitetään se, mitä on määrätty jäsenvaltioiden viranomaisten välisissä yhteisymmärryspöytäkirjoissa, tämä päätös korvaa kyseiset yhteisymmärryspöytäkirjat ... päivänä ... kuuta ... (*).

2. Jos kansallinen lainsäädäntö ei ole sopusoinnussa tämän päätöksen kanssa, sitä on muutettava ennen ... (**).

3. Neuvosto arvioi ennen ... (***), miten jäsenvaltiot ovat noudattaneet päätöstä, ja se voi päättää jatkaa tällaista arviointia säännöllisesti.

10 artikla

Tämä päätös tulee voimaan ... (****).

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

...

⁽¹⁾ EYVL. C 316, 27.11.1995, s. 2.

(*) Kaksi vuotta tämän päätöksen voimaantulopäivästä.

(**) Kolme vuotta tämän päätöksen voimaantulopäivästä.

(***) ...

(****) Päivä, jona tämä päätös tehdään.